

Paul Celan: Weggebeizt / Odbejcowana (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: Odbejcowana

ODBEJCOWANA z
wichrowego naporu twojego języka,
kolorowa gadka-szmatka hiper-
przeżywanego - po-stokroć-
-mój-języczny
ni-to-wiersz, ni-nie-wiersz.

Od-
wirowana,
wolna
droga przez człeko-
kształtne śnieżne twory,
śniegowych pokutników, do
gościnnych lodowcowych schronisk,
Gletscherstüb z ich ławami.

Głęboko
w szczelinie czasu,
na
lodzie o strukturze plastra miodu
czeka, niczym skryształizowany chuch,
twoje niezbite
świadectwo.

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: Zbejcowane

ZBEJCOWANE od
wichru promieni twego języka
pstre gadanie przy-
przeżyte - stujęczyczne
te me, mniemań -

zwrotki, nicotki.

Wy-
wirowana
ta
droga wolna przez człeko-
kształtny śnieg,
śnieg pokutników, ku
gościnnym
izbom, stołom lodowca.

W głębi
szczyby czasu,
gdzie
lód w plastrach
czeka, kryształ oddechu,
twoje niezbite
świadectwo.

(tł. Feliks Przybylak, z: "Paul Celan. Utwory wybrane. Ausgewählte Gedichte und Prosa", WL, Kraków, 2003)

*

Paul Celan: Weggebeizt

WEGGEBEIZT vom
Strahlenwind deiner Sprache
das bunte Gerede des An-
erlebten - das hundert-
züngige Mein-
gedicht, das Genicht.

Aus-
gewirbelt,
frei
der Weg durch den menschen-
gestaltiger Schnee,
den Büßerschnee, zu
das Gastlichen
Gletscherstuben und -tischen.

Tief
in der Zeiteinschränkung,
beim
Wabeneis
wert, ein Atemkristall,
dein unumstößliches
Zeugnis.

Paris, 30. Dezember 1963, aus: „Atemwende“, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1967

<https://www.youtube.com/watch?v=FPy7gI1WiQ0ä>

*

ad "człeko- / kształtne śnieżne twory, / śniegowych pokutników" - Penitenty, pokutniki, mniszki śniegowe - stożkowate formy (maksymalna wysokość do kilku metrów), występujące w dużych skupiskach na lodowcach i polach firnowych, zwłaszcza w niskich szerokościach geograficznych, powstające w wyniku sublimacji śniegu, firnu lub lodu. Typowa wysokość penitentów to 0,5-2 m, jednakże zdarzają się również większe, kilkumetrowe (na przykład w Andach). Niekiedy skupiska penitentów określane są mianem „lodów pokutujących” lub „śniegów pokutujących” (hiszp. *nieves penitentes*).

Wybrałam słowo "pokutniki", bo najbardziej obrazowo, a zarazem zwykłym polskim słowem, oddaje "ich marsz często w pochylonej pozycji w jednym kierunku, bo z wiatrem".

ad "... do / gościnnych lodowcowych schronisk, / Gletscherstüb z ich ławami" - otóż Gletscherstube, to górskie schronisko, ale na lodowcu, "Gletscher" to "lodowiec", "Stube" to "izba, pokój dzienny", ale też "gospoda, knajpa, zajazd, oberża, karczma...", po polsku używa się tej oryginalnej niemieckiej nazwy, więc odmieniam Gletscherstübę po polsku (z niemiecką pisownią rzeczownika od wielkiej litery, no, taki mix).

*

ilustracja: pokutniki / penitenty w Rio Blanco, Andy, Argentyna